

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету інженерної механіки

В. П. Олександренко

2020 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Культурологія та культура мовлення**

Освітньо-професійна програма **Архітектура та містобудування**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Олійник Любов Валентинівна
Профайл викладача	https://www.khnu.km.ua/root/kaf/filolog/Oliunyk.html
E-mail викладача(ів)	ljuba.olijnyk@gmail.com
Контактний телефон	097-175-15-08
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6869
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: понеділок, 3-я пара, 4-420. онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	1	1	4	120	51	17		34		69			+	

Анотація дисципліни

Дисципліна «Культурологія і культура мовлення» розрахована на системне вивчення студентами особливостей розвитку зарубіжної та української культур, української мови відповідно до принципу єдності норм українського правопису, культури ділового спілкування та згідно із законами українського мовознавства і риторики. Дисципліна викладається для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 208 Агроінженерія. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема лекції (з використанням методів проблемного навчання і мультимедійних засобів); практичні заняття (з використанням тренінгів, практикумів), самостійна робота (індивідуальні завдання); словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (вправи, брейн-ринг, публічний виступ); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, роздатковий матеріал, показ слайдів).

Пререквізити - Вихідна

Кореквізити – українське державотворення, філософія, курсове проектування, дипломна робота.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет гуманітарно-педагогічний
Кафедра української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету інженерної
механіки

_____ В. П. Олександренко

_____ 2020 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Культурологія та культура мовлення**

Освітньо-професійна програма **Архітектура та містобудування**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Олійник Любов Валентинівна
Профайл викладача	https://www.khnu.km.ua/root/kaf/filolog/Oliunyk.html
E-mail викладача(ів)	ljuba.olijnyk@gmail.com
Контактний телефон	097-175-15-08
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6869
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: понеділок, 3-я пара, 4-420. онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			+	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	2	3	4	120	51	17		34		69				

Анотація дисципліни

Дисципліна «Культурологія і культура мовлення» розрахована на системне вивчення студентами особливостей розвитку зарубіжної та української культур, української мови відповідно до принципу єдності норм українського правопису, культури ділового спілкування та згідно із законами українського мовознавства і риторики. Дисципліна викладається для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 208 Агроінженерія. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема лекції (з використанням методів проблемного навчання і мультимедійних засобів); практичні заняття (з використанням тренінгів, практикумів), самостійна робота (індивідуальні завдання); словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (вправи, брейн-ринг, публічний виступ); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, роздатковий матеріал, показ слайдів).

Пререквізити - Вихідна

Кореквізити – українське державотворення, філософія, курсове проектування, дипломна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у студентів систему знань про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, про закономірності культурного процесу, надати уявлення про особливості культурних епох та стилів, навчити культурологічному аналізу процесів та явищ; ознайомити студентів з основами культури мовлення, виробити у них навички оформлення сучасних ділових паперів та наукових робіт, працювати над розвитком майстерності публічного мовлення.

Завдання дисципліни – оволодіння основними термінами та поняттями культурології на рівні їх відтворення, тлумачення та використання у повсякденному житті, набуття навичок та вмінь застосування знань з культурології для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур; наукове обґрунтування поняття культури мови професійного спілкування, що охоплює усі мовні рівні, вироблення навичок правильного використання різних мовних засобів залежно від сфери й мети спілкування; ствоєння й оформлення різноманітних видів сучасних ділових паперів; удосконалення комунікативних умінь студентів, долучення їх до практики ораторського мистецтва.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати сутність феномену культури, її роль у людській життєдіяльності, аналізувати форми та типи культур, закономірності їх функціонування та розвитку; порівняти особливості різних культурно-історичних епох; визначати роль і місце української культури в світовій цивілізації, пояснити історичну специфіку української національної культурної традиції; обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань історико-культурної спадщини України та світу, а також турбуватися про збереження та примноження національної та світової культурної спадщини; знати теоретичні засади нормативності української літературної мови, мати навички правильного використання різних мовних засобів залежно від сфери й мети спілкування; складання ділових паперів, усного й писемного фахового мовлення, роботи з науковими і діловими текстами; володіти комунікативними якостями культури спілкування, вільно спілкуватися з інженерним співтовариством усно і письмово державною та іноземною мовами, асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни **Тематичний план дисципліни для денної форми навчання**

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	Культурологія – наука про матеріальну та духовну культуру людства. Стародавня культура України і світу	Культурологія як наука. Культура стародавнього світу	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Створення презентації щодо регіональних рис ранніх форм світової культури.	4	[7, с. 5-200; 12, с. 17-48; 13, с. 7-58; 14, с. 18-30]
2		Стародавня культура України	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до дискусії: теорії виникнення мови, історія письма. Створення презентації про особливості стародавньої культури України.	4	
3	Культура середньовічних Європи та України. Культура Ренесансу	Культура середньовічної Європи та України	Опрацювання теоретичного матеріалу. Створення презентації щодо середньовічної культури. Підготовка до написання	4	[7, с. 201-327; 12, с. 341-448; 715-735; 13,

			мінітвору на тему «Чинники багатогранності історичних і регіональних форм культури в епоху Середньовіччя».		<i>с. 59-155; 14, с. 54-58]</i>
4		Ренесанс у культурі Європи та України	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Підготовка проекту з проблем розвитку культури в епоху Відродження:	4	
5	Культура Бароко та Класицизму. Культура Нового часу	Культура Бароко та Класицизму	Опрацювання теоретичного матеріалу. Добір матеріалів для виконання самостійної індивідуальної роботи (написання реферату). Підготовка презентації щодо культури епохи Бароко: види, напрями, представники.	4	<i>12, с. 449-488, 736-753; 13, с. 156-231; 14, с. 58-61]</i>
6		Культура Нового часу	Опрацювання теоретичного матеріалу. Добір матеріалів для сторітелінгу на тему «Утвердження просвітницьких ідеалів людства» (на прикладі одного із представників культурного розвитку Нового часу). Підготовка до дискусії про виклики культури Нового часу на теренах України.	4	
7	Світова та українська культура кінця XIX – початку XXI ст.	Світова та українська культура кінця XIX – початку XX ст.	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка проекту з проблем розвитку культури кінця XIX – початку XX ст.: художня література, мистецтво, архітектура тощо..	4	<i>[7, с. 327-398; 12, с. 771-775, 77-825; 13, с. 234-340; 14, с. 61-75]</i>
8		Культура XX – XXI ст.	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до тестового контролю за темами Змістового модуля №1. Добір матеріалів для обговорення проблемних питань з історії української культури та перспективних напрямів розвитку культури в Україні та світі. Підготовка до написання контрольної роботи за темами занять №1-8	4	
9	Теоретичні основи формування культуромовних компетенцій	Культура мовлення як галузь знань і навчальна дисципліна	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до письмового опитування за матеріалами лекції №5. Підготовка до орфографічного практикуму (подвоєння, подовження, спрощення, апостроф, знак м'якшення).	4	<i>[9, с. 6-18, 47-49, 212-241; 11, с. 14-28; 15]</i>
10		Мова як суспільне явище і як об'єкт лінгвістики	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання домашніх завдань. Підготовка до орфографічного практикуму (велика літера у словах).	4	
11-	Мовна норма в аспекті культури мовлення	Мовна норма в контексті функціональних стилів української мови	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання самостійної індивідуальної	4	<i>[1; 3; 9, с. 19-23, 142-163; 11, с. 29-34, 128-</i>

			роботи: наукова стаття, бібліографія як елемент наукової праці. Підготовка до орфографічного практикуму (правопис іншомовних слів).		175; 15]
12		Граматичні мовні норми як чинник культури мовлення	Підготовка до написання самостійної роботи. Актуалізація знань про іменні частини мови, граматичні категорії дієслова в українській мові. Повторення правил української пунктуації.	4	
13	Особливості орфоепічних норм української мови	Роль мовних норм у формуванні мовної культури особистості	Підготовка до написання контрольної роботи з теми №6. Виконання домашніх завдань.	4	[1; 11, с. 77-99; 15]
14		Особливості орфоепічних норм української мови	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Самостійна робота над дикцією. Повторення правил правопису частки <i>не</i> .	4	
15	Місце мовленнєвого етикету у становленні культуромовної компетентності особистості	Публічний виступ, види і жанри публічних виступів	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до письмового опитування. Виконання завдань для формування комунікативних навичок. Повторення правил використання й оформлення прямої і непрямой мови.	4	[1; 9, с. 47-51; 11, с. 76-127; 15]
16		Підготовча робота до публічного виступу	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до Тестового контролю за темами Змістового модуля №2. Виконання завдань для формування комунікативних навичок. Підготовка до написання контрольної роботи за темами лекцій №5-7	4	
17	Публічний виступ, види і жанри публічних виступів	Підсумкове заняття з курсу	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка самостійної індивідуальної роботи: публічного виступу.	5	[1; 9, с. 51-55; 11, с. 100-114]

Примітка: *Лекції проводяться через тиждень, практичні заняття проводяться щотижня по 2 години.

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Індивідуальні домашні завдання теж мають бути виконані своєчасно.

Критерій оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у 1 (3) семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота										Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль		
Перший (третій) семестр																
Практичне заняття №:										Тестовий контроль:		Контрольна робота		Підсумковий контрольний захід (залік)		
2	4	6	8	10	12	14	16	18	T1-4	T 5-7	КР №1	КР №2	За рейтингом			
ВК*:										0,6		0,2		0,2		-

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у 1 (3) семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль, іспит	
Перший (третій) семестр								
Практичне заняття №:			Контрольна робота				Підсумковий контрольний захід (тестування)	
1	2	3	Якість виконання		Оцінка за захист		1	
ВК*:			0,1		0,2		0,5	

Оцінювання тестових завдань

Тематичні тести для кожного студента складаються із 20 (25) тестових завдань різного рівня складності. На тестування відводиться 25 (30) хвилин. Студент проходить тестування в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни

1. Предмет і структура культурології.
2. Місце культурології в системі соціально-гуманітарних наук.
3. Категорії культурології
4. Історична еволюція поглядів на культуру.
5. Сутність культури.
6. Культура як соціальне явище, функції культури.
7. Структура культури.
8. Культура та цивілізація
9. Основні концепції культурно-історичного розвитку (християнська, раціоналістична, цивілізаційна).
10. Історична, археологічна та антропологічна періодизації культури
11. Типи культур за культурно-історичною, структурною типологіями, методом «ідеальних типів».
12. Цивілізації Стародавнього Сходу.
13. Особливості і основні етапи Античної культури.
14. Самобутність давньоримської культури, її витоки.
15. Основні етапи розвитку давньоримської культури.
16. Виникнення християнства і криза античної культури.
17. Візантійська культура.
18. Культура середньовічної Західної Європи.
19. Гуманізм як ціннісна основа культури Відродження.
20. Митці Високого Відродження.
21. Культура Просвітництва.
22. Інновації і традиції в становленні світової культури ХХ століття.
23. Світоглядні основи модерністського мистецтва.
24. Витоки української культури. Культура Київської Русі.
25. Культура України XIV –XVII ст.
26. Староукраїнська барокова культура, романтизм в українській культурі.
27. Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII –початок ХХ ст.).
28. Розвиток української культури у ХХ ст. Українська культура в умовах нової соціальної реальності.
29. Модерністська та постмодерністська модель світу в українській і світовій культурах.
30. Мова – головна етнічна ознака людини, культура спілкування.
31. Поняття національної та літературної мови. Найважливіші ознаки літературної мови.
32. Комунікативні ознаки культури мови. Типологія мовних норм.
33. Культура спілкування, її роль у професійному житті ділової людини.
34. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
35. Мовний етикет у діловому спілкуванні: знайомство, звертання в усному і писемному спілкуванні.
36. Ділова телефонна розмова, правила етикету.
37. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування.
38. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.
39. Документ, його реквізити.
40. Документи низького рівня стандартизації. Заява, її реквізити, типові помилки у написанні заяви.
41. Протокол. його реквізити, витяг із протоколу.
42. Автобіографія, її реквізити.
43. Розписка, доручення, їх реквізити.
44. Резюме, його реквізити.
45. Документи високого рівня стандартизації, бланк установи, формуляр-зразок.
46. Основні вимоги до тексту у діловому мовленні.
47. Лексичні недоліки ділового мовлення, їх походження та вплив на розвиток мовної особистості.
48. Суржик, його походження та вплив на розвиток мовної особистості.
49. Вибір слів із синонімічного ряду. Явище багатослів'я.
50. Явище паронімії, пароніми у діловому тексті.
51. Іншомовні слова, доцільність їх використання у діловому мовленні.
52. Орфографічні норми української літературної мови.
53. Орфоєпія. Правильність вимови слів, причини помилок. Засоби милозвучності української мови.
54. Сутність спілкування. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.
55. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування.
56. Невербальні компоненти спілкування. Слухання і його роль у комунікації.
57. Гендерні аспекти спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування.
58. Поняття ділового спілкування. Стилї та моделі ділового спілкування.
59. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Види публічного мовлення.
60. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.
61. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.
62. Народи, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення.

63. Наукова комунікація як складова фахової діяльності, науковий етикет.
64. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки.
65. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.
66. Анотування і реферування наукових текстів.
67. Основні правила бібліографічного опису, оформлювання покликань.
68. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.
69. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.
70. Основні вимоги до виконання та оформлення курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, відгук.

Рекомендована література **ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА**

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навч. посібник / за заг. ред. Олександр Сербенської. – Львів : Априорі, 2019. – 304 с.
2. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посібник / Н.Д. Бабич. – Львів : Світ, 2003. – 432 с.
3. Волкотруб Г.Й. Стилiстика ділової мови / Г.Й. Волкотруб. – К. : МАУП, 2002. – 208 с.
4. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посібник / Т. Б. Гриценко. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 563 с.
5. Ділова українська мова / О. Д. Горбул, Л. І. Галузинька, Т. І. Ситнік, С. А. Яременко. – К. Знання, 2002. – 226 с.
6. Зубков М.Г. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення / Микола Зубков. – К. : Арій, 2020. – 608 с.
7. Історія світової культури / Л.Т. Левчук та ін. – Київ : Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 400 с.
8. Історія української культури : курс лекцій / за ред. С.О. Костилюєвої. – Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка». – 334 с.
9. Кацавець Р.С. Українська мова: професійне спрямування. підручник / Р.С. Кацавець. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 236 с.
10. Культура мови: від теорії до практики : монографія / Любов Струганець [та ін.] ; [за ред. Л. Струганець]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. – 216 с.
11. Культура фахового мовлення: навч. посібник / за ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2005. 572 с.
12. Культурологія : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. А. С. Конверського. – Харків : Фоліо, 2013. – 863 с.
13. Культурологія : навч. посібник / за ред. Т.Б. Гриценко. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
14. Матвєєва Л.Л. Культурологія : курс лекцій : навч. посібник / Л.Л. Матвєєва. – К. : Либідь, 2005. – 512 с.
15. Мацько Л.І. Культура української фахової мови : навч. посібник / Мацько Л.І., Кравець Л.В. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
16. Семенов О.М. Культура наукової української мови : навч. посібник / О.М. Семенов. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 216 с.
17. Українська мова (за професійним спрямуванням) : практикум для студентів усіх напрямів підготовки / уклад. А.П. Грицева, Н.В. Подлевська, Л.В. Терещенко, Л.Л. Станіславова, Н.М. Торчинська, І.Б. Царалунга. – Хмельницький : ХНУ, 2011. – 166 с.
18. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / за ред. Л.Є. Дещинського. – Львів, 2005. – 304 с.
19. Чорненський Я.Я. Українська мова (за професійним спрямуванням). Ділова українська мова: навч. посібник / Я.Я. Чорненський. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 304 с.
20. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення : підручник / С.В. Шевчук. – К. : Літера, 2003. – 480 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

21. Абрамович С. Культурологія : підручник / Семен Абрамович, Марія Чікарькова. – К. : Видавничий дім «КОНДОР» 2018. – 452 с.
22. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К.: Академія, 2004. – 342 с.
23. Авраменко О. Було – стало: зміни в правописі / О. Авраменко. – К. : Видавництво Даринка, 2019. – 40 с.
24. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / С. К. Богдан. – К. : Рідна мова, 1998. – 475 с.
25. Годована М.П. Словник-довідник назв осіб за видом діяльності \ М.П. Годована. – К. : Наук. думка, 2009. – 176 с.
26. Головашук С.І. Українське літературне слововживання. Словник-довідник / С.І. Головашук. – К. : Вища школа, 1995. – 320 с.
27. Довідник з культури мови / за ред. С.Єрмоленко. – К., 2005.
28. Жайворонок В.В. Знаки української культури : словник-довідник. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.
29. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності: навчальний посібник / В. В. Жайворонок, В. М. Бріцин, О. О. Тараненко. – К. : Вища школа, 2006. – 431 с.
30. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови : навч. посібник / А.О. Капелюшний. – Львів, ПАІС, 2007. – 400 с.
31. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура / М. В. Кордон. – К. : ЦУЛ, 2002. – 508 с.

32. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник / М. П. Кочерган. – К. : ВЦ «Академія», 2014. – 304 с.
33. Краснобокий Ю. М. Словник-довідник науковця-початківця / Ю. М. Краснобокий. – К.: Науковий світ, 2000. – 83 с.
34. Культурологія : теорія та історія культури : Навч. посіб. Вид. 2, переробл., доповн. / За ред. І. В. Тюрменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 368 с.
35. Куранова С.І. Основи психолінгвістики : навч. посібник / С.І. Куранова. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 208 с.
36. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : Навч. посіб. Вид. 2, переробл., доповн. / За ред. проф. А. Яртіся та проф. В. Мельникова. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
37. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / Володимир Миколайович Манакін. – К. : ВЦ "Академія", 2012. – 288 с.
38. Мацько Л. І. Культура української фахової мови: навчальний посібник / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К.: Академія, 2007. – 359 с.
39. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с.
40. Машир Н.П. Сучасний етикет та секрети гостинності / Н.П. Машир. – К. : Кондор, 2010. – 216 с.
41. Нові слова та значення : словник / укл. Л.В. Туровська, Л.М. Василькова. – К. : Довіра, 2009. – 271 с.
42. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навчальний посібник / Г. С. Онуфрієнко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
43. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування / Я. Радевич-Винницький. – Львів, 2001. – 223 с.
44. Російсько-український словник: Сфера ділового спілкування / уклад.: В. М. Брицин, О. О. Тараненко. – К.: УНВЦ „Рідна мова”, 1996. – 287 с.
45. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків : навч. посібник / І.А. Сайтарли. – К. : Академвидав, 2007. – 240 с.
46. Терлак З.М. Українська мова. Збірник вправ із синтаксису та пунктуації / З.М. Терлак. – Львів : Світ, 1999. – 224 с.
47. Токарська А.С. Українська мова фахового спрямування для юристів / Токарська А.С., Кочан І.М. – К. : Знання, 2008. – 414 с.
48. Українська мова : енциклопедія. – К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. – 750 с.
49. Українсько-російський словник наукової термінології / за ред. Л. О. Симоненко. – К. – Ірпінь, 2004. – 354 с.
50. Фурдуй М.І. Українська мова. Практикум з правопису / М.І. Фурдуй. – К. : Либідь, 2003. – 272 с.
51. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування / В. М. Шеломенцева. – К. : Лібро, 2003. – 416 с.
52. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посібник / О.В. Яшенкова. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 304 с.

Інтернет – ресурси

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни, в тому числі тестові завдання для поточного та семестрового контролю знань). Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php.

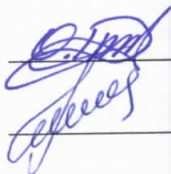
Розробник:

к.філол.н., доцент Олійник Л.В.

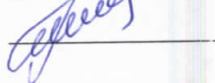
Погоджено:

Зав.каф.ГМіА:

к.т.н., доцент Дорофєєв О.А.

Гарант ОПП «АМ»:

к.арх., доцент Смоляк В.В.